

első kínálatai okozták és ezenkívül a terminus üzleteknél Szerbia szolgáltatva a felmondásra szükséges szokványbuzát, mert a jó, acélos és drágább magyar buza erre a célra alig volt haszonnal alkalmazható. A Balkán buza réme tehát aligha fogja a földbirtokosokat tovább izgatni. De annál sajnálatosabb, hogy a szerb buza másfelé vevén majd utját, a budapesti kereskedőket egy jövedelmező kereseti ágától, a budapesti piacot pedig világgiazi jelentőségétől fogja megfosztani.

TÁVIRATOK.

— A Napló eredeti távirata. —

Uj miniszterek kinevezése.

Budapest, márc. 7.

A hivatalos lap mai száma közli Fejérvári felmentését a pénzügyi tárca viselése alól. Ugyancsak a hivatalos lap közli Bihar Ferenc honvédelmi és Lukács György közoktatásügyi miniszterek felmentését „hü és buzgó szolgálataik teljes elismerése” mellett.

A hivatalos lap hozza Hegedüs Ferenc dr.-nak pénzügyminiszterre, Toszt Gyulának vallás és közoktatásügyi miniszterre és szilli Papp Béla altábornagynak honvédelmi miniszterre történt kinevezését.

Az uj ügyvivők a királynál.

Bpest, március 7.

Az uj miniszterek ma utaztak Bécsbe, hogy ott a király kezeibe az esküt letegyék. Velük utazott Vörös László is, akinek valami ügyes-bajos dolga akadt és báró Feilitsh Arthur is, akit tudvalevőleg ez alkalommal valószínűleg belső titkos tanácsosnak neveznek ki.

Ez a jutalom azért, mert oly hü tagja az alkotmány letörésére alakult bünszövetkezetnek. Vajjon gondolhatta ezt egy évvel ezelőtt Feilitsh, amikor mindent kibukott és grüdelásokra adta a fejét? Most bezeg tobzódik a hatalomban.

A közigazgatás államosítása.

Budapest, március 7.

A vármegyházán erősen foglalkoztatja a tisztviselőket a közigazgatás államosításának kérdése. Fejérváryék egész komolyan foglalkoznak ezzel a tervvel és el vannak határozva, hogy addig a választásokat ki nem írják, míg a közigazgatás államosítását rendeleti uton keresztül nem viszik.

Bánffy és az uj párt.

Szeged, márc. 7.

Szegeden az újpártra különböző benyomást tett Bánffy Dezső báró kilépése. Sokan vannak, akik helyeslik Bánffy eljárását, de a tulnyomó többség nincsen megelégedve. E napokra tervezték a szegedi újpárt gyűlését, de Wégmán Ferenc pártelnök néhány napra elhalasztotta a gyűlést.

HIREK.

Tavasz felé. . .

Mosolygós, derűs napsugár csókolgatja a földet. Lassan fölönged a föld kemény kérge, elolvad a hóréteg, hosszú széles tócsák csillognak a földeken, bennük játszik a verőfényes ragyogás.

Tavasz felé megyünk. Csodás március lehe fűrészi orcánkat. Az a csodálatos március, mely rügyeket fakaszt a fák tar ágain, életet varázsol a szunyadó természetbe. Az ember hangulatai tagadhatatlanul összenöttek a természetes változásaival. Télen csöndes, komor bágyadt. De aztán jön a tavasz. A felüdítő, a lel-

ket megifjuló, új életet osztó tavasz. A csodákat teremtő, szent nagy március. A nemzet téli álomba fordult. Csöndes, hallgató, de már az erupciók érezhetők.

Adj nekünk Uram, ragyogó szép tavaszt, adj erőt a lelkekbe és ne add, hogy ez a nép a márciusi levegőt úgy értse, mint azt oly sokszor megértette. Legyen tűz a lelkek mélyén, de legyünk józanok és higgadtak. Félnek Bécsben a mi tavaszunktól. Nem hiába félnek — ez a tavasz már egyszer nagyon megingatta a Habsburgok nyugalma. Várjuk a tavaszt, de igyekezzünk elhárítani minden veszedelmes indulatot, mely nemzetünket bajba sodorná. Ami tavaszunk forrassa össze a szíveket egy cselekvő irányba. Áldozni, élni a hazáért. Es akkor kikelet verőfényében rügyet bont újra ami letipport, igába hajtott szabadságunk.

— Gyulassyék hivatalos helyiség nélkül. Gyulassyék a szolgabírói hivatalnak Szepsiből Alsómecezenzére való áthelyezésével alaposan felsültek. Amikor Szepsi képviselőtestülete Pongrácz kreaturáit kidobta, ezek először Jászón szimatoltak helyiség után. Jászón a hazafias premontrai rend székhelyén, természetesen szóba sem álltak az alakokkal. Erre, hogy kudarcát leplezze Gyulassy elvben kimondta a szolgabírósnak Alsómecezenzére való áthelyezését. Tényleg azonban nem sikerült a jámbor szándékot megvalósítani, mert Alsómecezenzen már számos helyen ajtót mutattak nekik és a legfényesebb ígéretek dacára sem kaptak eddig helyiséget és nem is fogtak kapni. Így Gyulassyék mint Mohamed koporsója, ég és föld között lebegnek. A hivatal jog szerint Szepsin, a papiros szerint Alsómecezenzen, tényleg pedig — sehol sincsen. Legfeljebb a hírhedt Csekaj korcsmában.

Hogyan szórakoznak a szepsii és tornai szolgabírák? Egy szepsii járásbeli uri ember a következő jellemző adatokat szolgáltatott nekünk: E hó 17-én a szepsii pribékek: Gyulassy, Csapó és Szarka átűztek tornai társaiknak, Kormosnak, Ámántnak és Garamnak, hogy jöjjenek át estére Szepsibe a Csekaj-korcsmába, ahol egy kis kedélyes összejövetelt rendeznek. A tornaiak megígérték, hogy eljönnek és a vasuti vendéglőstől, akinél érkeznek, elkérték a kasszatündért, szórakozásaik élénkítésére. Az „urak” már benn ültek a vonatban, a vonat megindult, de egyszerre észrevették, hogy — hölgyük lemaradt. A pribékek azonban nagy hatalmuk tudatában nem estek kétségbe, hanem a vonatot, amely már 300 méternyire haladt, megállították és visszatolatták a tornai állomásra, ahol a pénztárosnő időközben elkészült a toilettjével. A hölgyet fölvetették a szakaszba, azután a vonat újra megindult, mintha mi sem történt volna. A többi utas majd kővé meredt a csodálkozástól, hogy ilyen is lehetséges, de hát hiába bosszankodtak. A Csekaj-korcsmában tehát nagy lumpolás esett, amely másnap Tornán folytatódott. Így élnek Pongrácz kreaturái.

Felfüggesztett körjegyzők. Schmidt Dezső a hernádszadányi bezirker e napokban több jegyzőt fűggesztett fel. Vajda János alsómislyei és Korányi Árpád garbócbogdányi jegyzőket politikai bosszúállásból fűggesztette fel, Halmos Ignác hernádszadányi körjegyzőt pedig egy huzamosabb idő óta folyó közigazgatási ügy miatt. Az eszkárosi állami iskola ugyanis, amely 1899-ben épült két év előtt dűledezni kezdett. A vizsgálatot akkor azonnal megindult és a fegyelmi eljárás megindítását vonta maga után. Schmidt Dezső különben tanul Gyulassytól. Bezárattja a hernádszadányi kaszinót állítólag politizálás miatt, tényleg pedig azért, mert bosszút akar állani a kaszinó tagjain, akik Pongrácz kreaturájával megvetésüket éreztették.

Községi pótadó után késedelmi kamat jár. Kassa közönségét figyelmeztetik a belügyi ügyvivő legújabb rendeletére,

amely elvileg eldönti, hogy a községi pótadó után az 1886 XXII. t.-c. értelmében késedelmi kamatot lehet szedni. A késedelmi kamat az adóhátralékkal hajtható be. A törvényhatóságok a késedelmi kamatokból összegyűlt összegeket kulturális célokra fordíthatják. Kassa polgársága különben is bölcsen cselekszik, ha a községi pótadót pontosan lefizeti, mert megakadályozza azt, hogy Pongrácz a város pénzügyi helyzetében beállható esetleges zavarokat a saját ravasz alattomos céljaira kihatározhassa.

— Uj iparvállalatok. Kassa társadalma, amely legújabbban olyan gyönyörű, nagyarányú és komoly akciót indított a magyar ipar érdekében és az osztrák árucikkek ellen, örvendetesen veheti tudomásul, hogy tehr. hó folyamán az ország különböző részeiben kilenc új nagy gyári iparvállalat alakult meg. Budapesten 400 ezer korona alaptőkével lőszőrönógvár, Szombathelyen 2 millió korona befektetéssel gyapjuszövetgyár, továbbá egy solingeni cég nagy ollógyára, Fiumében konzervgyár, Zomborban 100 ezer korona alaptőkével konzervgyár, Nagybiittsen 100 ezer korona befektetéssel a Vág völgyi vasipar részvény társaság, Kolozsváron márványipari gyártelep, Somogykőthelyen szalmahüvelly és nádfonal gyár létesült. A dologban csak az a sajnálatos, hogy Kassán és vidékén az iparfejlesztésnek és vállalkozási kedvnek nyoma sem mutatkozik. Meggondolandó volna, hogy a magyar ipar érdekében Kassán megindult mozgalom ne vegye-e föl programjába a Kassán és vidékén való gyáralapítások közvetítő előmunkálatait is. Erre szükség volna, mert a hivatott tényezők evvel a fontos kérdéssel nem törődnek. Nem úgy, mint Aradon, ahol egy állandó bizottságot küldtek ki, hogy nagy gyári cégeket Aradra edesgessen.

Hazafias istentisztelet. Szalay Lászlóné és Rakovszky Endréné urhölgyek a napokban jártak dr. Klein József főrabbinál azon kérelmükkel, miszerint az izr. hitközség is tartson a hazáért istentiszteletet. Dr. Klein nyomban áttette a kérelmet pártolólag a hitk. előjáróságához és mint most értesülünk, a hitk. előjáróság készséggel teljesíti a kérelmet. Az istentisztelet napja még nincs végleg meghatározva, de legközelebb az is közzé fog tétetni.

Thököly hamvai. Késmárkról táviratozzák: Késmárk és Eperjes városok hosszú ideje harcot folytatnak Thököly hamvai miatt. Ugy Késmárk, mint Eperjes a maga részére akarja a közvéleményt hódítani. Történelmi okokkal is kívánják igazolni Thököly hamvaihoz való jogukat. A kormány most véget akar vetni ennek a harcnak és elrendelte, hogy Thököly hamvainak elhelyezése tárgyában hozott eddigi döntéseket hatályon kívül helyezze és kilenc tagból álló bizottságot küld ki a kérdés eldöntése végett. A bizottságba a kormány részéről Zsilinszky Mihály nyugalmazott államtitkár, a műemlékeket fentartó országos bizottság részéről Thaly Kálmán, a m. kir. tudományos akadémia részéről Thallóczy egyetemi tanárt bízták meg. Együttal felhívta a kormány Eperjes és Késmárk városait, valamint az ottani ev. egyházakat, hogy a városok az egyházzal egyetértőleg három-három tagot küldjenek a bizottságba. Késmárk részéről Burgán Aladár volt országgyűlési képviselő, az ev. egyház részéről Dianiska Frigyes lelkész és dr. Opper Jenő ev. liceumi történettanárt küldték ki.

Az újságírók országos szervezeteinek központi tanácsa vasárnap délelőtt 11 órakor Stauber József szerkesztő elnöklete alatt ülést tartott Szegeden, a szervezet hivatalos helyiségében. Biró Pál szerkesztő előterjesztései alapján a sajtószabadság védelmére alakult hírlapírók testületi bizottságába, amely az otthon írók és hírlapírók körének megbízása alapján állandóan működik, a szervezet a maga részéről Stauber József elnököt, Sas Ede alelnököt, Ujvári Péter igazgatót, végül Bendek Árpád és Biró Pál központi tanácsosokat küldte ki.

Ezután elhatározta a tanács, hogy a szervezetet sürgősen munkaképesé teszi s e célból március 18-ikán, vasárnap délután Budapesten a Royal-szállóban tanácsulést tart, amelyen a Budapesten legközelebb tartandó közgyűlés munkarendjét állapítja meg s különösen a fővárosi elnök választására tesz előkészületet. Az ülésen szegedi, aradi, temesvári és kolozsvári tanácsstagok vettek részt.

Szíriai papok. Az iglói rendőrség letartóztatott három elrongyolódott papiruhában járó embert, a kik részegen ténferegték az utcán. A külsőre nézve nem sok bizalmat gerjesztő három ember szíriai papnak mondja magát és egyházi céljaikra könyöradományokat gyűjtött. A rendőrség Budapestre toloncolja őket, hogy ott a perzsa konzulátus rendet csináljon velük.

III. osztályu személykocsik járatása a Máv. gyorsvonatain. A kereskedelmi körök régi kívánsága, hogy III. osztályu személykocsik a Máv. gyorsvonatainál is járattassanak, vagyis hogy a gyors utazás előnyében a szerényebb viszonyu III. oszt. utasok is részesíthessenek, kik ebből államvasuti vonalainkon (egy-két rövid vonal kivételével) jelenleg ki vannak zárva. E régi és méltányos kívánságot a kereskedelemügyi miniszter figyelembe venni kívánván, elrendelte, hogy a Máv. olyan vonalain, amelyek a gyorsvonatok terhelése s a forgalmi és menetrendi viszonyok megengedik, a III. osztályu utasok szállítása az erre alkalmas gyorsvonatoknál lehetőleg már 1906. május hó 1-én a nyári menetrenddel együtt megkezdessék s később a gyakorlati követelményekhez képest fokoztassék.

A bátor rendőr dicsérete. Tegnap éjjel a Széohényi-liget római utcai részén ciruló rendőrszemély egy ismeretlen férfiú megszólította, hogy a ligetben fát látott vágni. A rendőr gyanúlanul a megjelölt irányban ment, amíg az ismeretlen eltűnt mellőle. Egyszerre nagy kőzárpad zúdult alá. A rendőr meg volt lepődve, de meg nem ijedt, hanem a dobálók felé ment. Amint az egyiknek közelébe ért, az illető egy doronggal hirtelen úgy fejen vágta a rendőrt, hogy ez elkábult és hátrahanyatlott. De csak egy pillanatra, mert azután az utonállókra vetette magát. Ezek látva, hogy a rendőr nem ismer tréfát, futásnak eredtek és a szélrőzsa minden irányában elmenekültek. A bátor rendőr pedig hiába üldözte őket, egyiket sem tudta utolérni. Így zengi a sajtóiroda a bátor rendőr dicséretét.

Elveszett pénz és talált ékszer. Győrös Jenő városi alkalmazott március hó 1-én a Schalkház-szálló postahivatalában táviratot adott föl. Eközben egy vörös noteszhez hasonló pénztárcáját vesztette el, amelyben 1 százas, 4 husz és 1 tizkoronás bankjegy volt. A megtaláló, ha a rendőrségen beszolgáltatja a talált tárcát, szép jutalomban részesül. — Március 3-án az izr. nőegylet bálja alkalmából özv. Révi Ferencné ruhatárosnő a pipereszobában két értékes gyűrűt talált. Jogos tulajdonosa kellő igazolás után átveheti Juhász Mór rendőrfogalmazónál.

Kitűnő kassai bor, Janik-féle termék. — Kimérés a Japán-kávéházban.

Színház, művészet.

Műsor:

Csütörtökön, páros bérlet, először: Lebonnard papa. Színmű.
Pénteken, páratlan bérlet. Lebonnard papa.
Szombaton, páros bérlet. Gül Baba.
Vasárnap, délután János vitéz, este páratlan bérlet. Felhő Klári, népszínmű.

Komlóssy Emma.

Második vendégjátéka a kassai színházban.

Komlóssy Emma tegnap a Cassanova operett négy női főszerepét játszotta el. A színház zsufolásig megtelt, hogy a közönség lássa a kitűnő művésznőt abban a szerepében, melyet Kassán ő kreált, s mellyel három esztendő előtt diadalmas sikerrel vezette Faragó Jenő — Barna Izsó operettjét. A sátán felesége — ha van — csakugyan olyan lehet, mint azt Komlóssy művészi egyénisége élénk állította. Pajkos, eleven, csupa tűz, duzzadó temperamentum. Hát a szerelmes, bohó velencei leány, az olvadékony szívű Marion. Ugy amint Komlóssy játszotta, annyit bájjal nem csoda, ha bomlott utána a híres nőcsábító Cassanova. A harmadik kép, mikor Komlóssy mint Pompadour asszony, Lajos király világhírű kegyencnője lép a színpadra az est fénypontja. A híres párbajjelenetét tegnap is bájos gráciával csinálta. Liában az üde és rátartós leányt poézissal játszotta meg. Ennyit játékról. Eneke? Azt kérem hallgatni és élvezni k-ll. Elvezni azt a ritka szép csengésű, édes, behizelgő hangot, azt a szárnyaló erejű, széles terjedelmű gyönyörű szép hangot. És aztán adózni neki oly elragadtatással, mint adózott neki tegnap a kassai közönség. Minden énekszám után zugott a taps s felvonások után tizenöt-ször-huszsor hívták a függöny elé.

Színmű premier csütörtökön. Az újabb francia színmű írók egyik legtehetségesebbje Jean Aicard három felvonásos színművét Lebonard apót csütörtökön mutatja be a kassai társulat. A jeles színmű nem régen került először színpadra Budapesten a Nemzeti Színházban, amikor a fővárosi sajtó kritikája az elragadtatás hangján emlékezett meg a jeles darabról. Ujházi Ede játszotta a színmű címszerepét s a jeles darabot az ő nagy művészete csak még jobban segítette a sikerhez. Kassán a címszerepet Faragó Ödön játssza. A nagytehetségű jellemző színész ezzel a szerepével hisszük erősíteni fogja már is jelentékeny művészi sikereit. A csütörtöki premier élénken foglalkoztatja a drámai személyzetet. Lebonard apó-ból a próbák nap mint nap folynak. A szereposztás a következő: Lebonard apó, Faragó. Lebonardné, Folinuszné. Jean, Takács Mariska. Robert, Szénássy. Dr. Estrey marquis, Szegő Endre. Blanche, Kondráth. Andr orvos, dr. Rácz. Márta, Gerő Ida.

Gül baba iránt az érdeklődés nőttön-nő. Az igazgató a közönség egyenes kívánságára a diadalmas operettet szombatra ismét előadásra kitűzte. Gábor diák szerepét Kállay Lujza játssza, akinek nagy része van a darab zajos sikerében.

Házmesternek

ajánlkozik uri házba két intelligens iparos személy. Ajánlatok a kiadóba.

szép

utcai lakás

3 szoba és hozzátartozóval, esetleg kerttel is, május hó 1-től kiadó.

Csermely-utca 20. sz. alatt.

NAPLO

Pongrácz Ferenc gróf megyefőnök a Napló utcai elárúsítását megszüntette. Az abszolutizmus kassai kirendeltje ezzel a **legeiterjedtebb ellenzéki ujságot** akarja megölni.

A „NAPLO” minden számával bizonyosságát adta, hogy nem fél a vasvesszőt suhogató és láncot csörgető hatalomtól. Az igazság s a nemzetieszme erejével küzd az elnyomatás ellen. A „NAPLO” harcát a közönség támogatása legyőzhetetlenné teszi. Minél pusztítóbb erővel tör ránk a hatalom, annál odaadóbban nyilvánul a közönség szeretete és támogatása.

Kérjük a közönséget, hogy előfizetésével segítse elő küzdelmünket.

A „NAPLO” független politikai napilap előfizetési árai páratlanul alacsonyak.

A „NAPLO”

Egy évre . . . 14 kor.

Fél évre . . . 7 „

Negyed évre . . 3:50 „

Egy hónapra . . 1:20 „

Megjelenik naponta délután 5 órakor

„NAPLO”

politikai napilap egyelőre az összes dohánytőzsdékben kapható, de már csak napok kérdése, hogy az elárúsítást a tőzsdékben is betiltják. Aki lapunknak és a nemzeti eszmének barátja, minél előbb fizessen elő a Naplóra.

Megrendelhető levelezőlapon, a tőzsdékben vagy a kiadóhivatalhoz küldött telefonbejelentéssel.

A közönség hazafias támogatását kéri

A „NAPLO” szerkesztősége és kiadóhivatala Kossuth L. u. 16.

Telefonszám : 150.

Hirdetések

a „NAPLO” számára felvétetnek a kiadóhivatalban, Kossuth Lajos utca 16. szám alatt.

Angster József és Fia

orgona és harmonium gyár

PÉCSETT.

A budapesti Szent István bazilika
= nagy orgonájának építője. =

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szer-
kezetű csendőre különösen a leg-
újabb lényomatlan (reumatikabel) rend-
szer szerű orgonák és harmoniumok
juttatására. Árjegyzék a mellékletben.
o o o o o o o o o o o o o o o o o o

Gyárunkból kelt a 20. század első felében
1888. évi 21.

Raktáron tartjuk mindenféle orgona-
munkák mind a nagy (1000-2000 koroná-
o o o o o o o o o o o o o o o o o o

Mindennemű javításokat,
hangolásokat és átépíté-
seket olcsón vállalunk.

Alapított 1867-ben.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Csendőrségi ruhaszállító-vállalat
(KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6. sz.
csendőrségi laktanya, 7. sz. ajtó)
szakmában teljesen jártas munká-
sokat, akik az o o o o o o o o

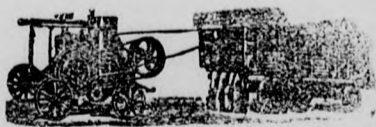
egyenruhakészítést

o o o o o o o o o o o o o o o o o o

azonnali felvételre keres.

Jelentkezni a fenti címnél azonnal lehet.

GAZDÁKNAK FONTOS.

A legegyszerűbb és legmegbízhatóbb benzin-
motorok minden gazda által, vizsgázott gé-
pész és hatósági engedély nélkül üzembe
helyezhetők, kapcsolatban a legelismertebb
országú cséplőgépekkel, előnyös áron és
edvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Budapest, V., Váci-ut 30. sz.

Allandó nagy motorkiállítás. — Motor-cséplő-
gépek mindenkor üzemben láthatók — Tel-
jes jótállás kitűnő működésért — Árlap ingyen

Üzlethelyiség

Pesti-ut 3. sz. alatt
rögtön kiadó.

TITKOS
betegségek ellen a legjobb
szer a
„TRIAS.”

2-3 napi befecskendezéssel a folyást utóbj és
fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A leg-
régibb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is
biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor 2.72,
nőknek kor. 3.54 fill. beküldése után bérmentve küli-
detik. Fecskendő külön 1 korona. Raktár: SZEGŐ és
HERCZ urak gyógyszerárában, Kassa, Fő-utca 13.
sz. titoktartás mellett küldi a készítő is Papp
gyógyszertára Tisza-Szentmárton

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület

SORSJEGYEIT

napi árfolyamon elszámoljuk és a

Sorsjegyekre előnyös feltételek mellett megfelelő

KÖLCSÖNT

is nyújtunk.

Kassai Jelzálogbank.

Kassai Jelzálogbank r. t.

FŐ-UTCA 4. SZÁM

— Betétek könyvecskére és folyószámlára. —

Törlesztéses jelzálog-kölcsönök

25-65 évi időtartamra. Elszámolás levonás nélkül
teljes értékben készpénzben. — A telekkönyvi keresz-
* tülvitel minimális költséggel van egybekötve. *

Zálogleveles kölcsönök díjmentes közvetítése. — Con-
versiók lebonyolítása. — Értékpapírok, idegen pénzek
vétele és eladása. — Szelvények levonás nélküli beváltása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab. Trieszti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali.)

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és

Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társulat

főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.